

Häggenås i Jtl. och Hans Lohmander i Tiveden i Nr. (Ent. Tidskr. 1945 s. 110).

Sedan jag hört ett synnerligen intressant föredrag, som doktor Krogerus höll på Entomologiska Föreningen i Stockholm våren 1946 om sina undersökningar över denna art i Finland, beslöt jag att söka efter densamma under den kommande sommaren. Ett tillfälle härtill erbjöd sig 24/7 i Åsele lpm. på Kvällälidens kronopark en dryg mil Ö om Åsele kyrkby. Här låg på ca 450 m ö. h. en av barrskog omgiven mosse, och då jag på eftermiddagen efter slutat arbete kom dit upptäcktes genast en mängd *uralensis*-♀ krypa omkring på mossens yta. Deras stack låg på en *Sphagnum fuscum*-tuva bland glesa tallar i kanten. Tiden tillät tyvärr inte vidare efterforskningar här. Nästa gång jag eftersökte arten var 6/9 på den under *F. suecica* nämnda mossen vid Näsland i Lycksele sn (fig. 2), och även här stötte jag nästan genast på den. Här påträffades först en övergiven stack, lätt igenkännlig på det schakt, som genomsätter dess mittparti och här stod öppet. Ca 10 m härifrån fanns en mycket liten stack med talrika arbetare, vilka troligen utvandrat från den förra stacken. I en annan del av mossen lågo ytterligare två stackar. Den ena av dessa var 14 cm hög och 20 cm i diam. vid basen, den andra 17 resp. 22 cm. Stackmaterialet utgjordes av tallbarr, något uppblandade med ljungskott, *Vaccinium*-blad m. m. Den närmaste omgivningen upptogs av *Sphagnum*-rissamhällen med något *Polytrichum*, i ett fall växte *Hylocomium Schreberi* vid stacken. Två av stackarna voro genomväxta av *Carex*-strån (troligen *globularis*).

Då båda dessa fynd gjorts vid rent tillfälliga efterforskningar torde man ha rätt att anta att *F. uralensis* har en betydligt större utbredning i de nordsvenska myrmarkerna än man hittills känner till. Sin huvudsakliga utbredning har arten i Östasien och Sibirien. Som namnet säger är den beskriven från Ural. På senare tid har den upptäckts på flera lokaler även i Europa: i Ryssland, Finland, Balticum, Ostpreussen, Mecklenburg, Schweiz, Jylland och nu i Sverige. I Norge är den ännu icke funnen. En spridning västerut i sen tid torde i många fall ha ägt rum. Det är dock möjligt att arten sedan gammalt funnits i Nordsverige. Zetterstedt fann nämligen en myrmekofil staphylinid, *Lomechusa inflata* Zett., i T. lpm., vilken synes leva endast hos *F. uralensis* och Bohe-man återfann densamma i Nb. Möjligen kan *F. uralensis* ha haft framstötter västerut vid olika tillfällen.

I Asien är *F. uralensis* ett stäppdjur men i Europa bebor den mossar. Kolonibildningen sker med tillhjälp av *F. picea* eller *fusca*, vilka båda förekommo på den ovannämnda mossen vid Näsland. Från övriga svart-röda *Formica*-arter skiljes *uralensis* lätt genom sitt helsvarta huvud.

10. *Formica gagatoides* Ruzsky. För ett par år sedan fäste Holgersen (1944 a s. 199) i denna tidskrift uppmärksamheten på att bl. a. denna art kunde väntas förekomma i Sverige. Detta har också visat